

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piacs-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagy-Várad utca 2087 sz. Gáll Ferencz-ház.

Előfizetők a legmérsékeltőbb árszámitás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Királyunk.

Debreczen, június 12.

Isten, áldd meg a királyt! A régi változatlan szeretettel és hódolattal, de még fokozottabb bizalommal s öregbedett tisztelettel tekint fel a magyar nép az ő atyai uralkodójához, a szent István-korona dicsőséges viselőjéhez. Mennyi bölcsességet és jóságot, szilárdságot és szelidséget tanusított ismét a súlyos válság napjaiban, a mely alatt alapjaiban megreszketett Magyarország alkotmányos, sőt egész közéleté és a mely immár végleg és szerencsésen elmúlt!

A legerősebb szellemek ingásba jöttek, a legbátrabb szívek aggódva dobogtak, az előítéletől legmentesebb lelkeket sőtét peszsimizmus fogta el, emberek és dolgok mintha csak mámorban mozogtak volna, még a fogalmak is kezdtek összezavarodni és a leghevesebb ellentétek zavaros tolongásban egymásba folyni.

Csak egy férfi állt egyenesen, a legmagasabb fogalom inkarnációja az állam eszme nyilvános életében. Szép országáért, derék népéért súlyos gondok és aggodalmak által gyötörve, még sem vesztette el egy pillanatra sem a zsinórmértéket szeméi előtt, nem ejtette ki kezéből az irányzót, melylyel végre megint mindent a helyes kerékvágásba hozni, az egyensúlyt a bonyolódott kormányzási viszonyokban ismét helyreállítani lehetett. A legjobb szándékkal, a legjobb hitben

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Lelkembe véstem hűségem emlékét.

Lelkembe véstem hűségem emlékét,
Hittem, hogy úgy lesz, a mint álmodám
Lelkem az égbe viheti magával
E szent bélyeget büszke homlokán.

Szerelmed nap volt — fénye özönébe
Hattyuként fürdött szívem álma,
Rabod voltam... de így is büszke voltam
Lelked fényétől megalázva.

Megesküdtünk... Én az égboltozatra,
Te a villámásra mondtál hitet, —
De mig én mindent föláldoztam érted:
Csapodár szíved máshoz esküdtél!

Igy törted össze lelkem hitvallását,
Ó már az égbe többé nem mehet,
Hűtelenséged szennye nehezül rá...
... Eltékoztad — üdvösségemet!

„Tyrteüsz“.

Csnk egy csókot...!

E. M. Vacano után.

„És én szívből örvendek azon, hogy ismét itt vagy, kedves öcsém!“ kiáltá Albrechtsberg lovagja Hellig Veit fiának, reggelizés

és formális alkotmányos és parlamentáris jogosultsággal is, oly kívánalmak emeltetek, melyek a koronának társadalmi tekintetben veszélyeseknek látszottak, a belső békét huzamos időre fenyegetőknek tetszeltek és egyszersmind a királyi gyengéd személyes érzelmeit mélyen, bensőleg a legélesebben érintették. A király, midőn e követelményekért szavatolni nem akart, nem a személyes érzelmek mozzanatai által vezéreltette magát, hanem csupán a fenntjelzett veszélyre való tekintet által és egy pillanatra sem gondolkodott ama garancia helyett, melyről hitte, hogy el kell utasítania, egész önkényt megadni azt a magasabb és biztosabb jövőjü kezességét, garanciát, amely abban a nyilvánvaló, kételyt és félremagyarázást nem tűrő manifesztációban van, a mely által orbi et urbi tudtul adta, hogy a reformtörvényeket nemcsak megengedte, hanem azoknak csorbitatlan és minél sürgősebb gyakorlati keresztülvitelét is multhatatlan politikai szükségnek tartja, elismeri. És ez semmiestre sem csak Wekerle Sándor dr. másodszeri meghívásakor a kormány élére bizonyult be, hanem már akkor, mikor az első Wekerle-kabinet lemondása elfogadtatott és Khuen Héderváry gróf lett megbízva egy új minisztérium alakításának megkísérlésével. Khuen Héderváry gróf mellett nemcsak az a prestige volt, hogy mint horvát bán ama testvérországot Magyarország részére erkölcsileg visszahódította, tehát kitűnő magyar hazafi és ál-

közben. „És erős is lettél, barna is, férfias, hosszabb s csinosabb is... no, no csak ne tettesd magadat, mintha csiklandoználak! Nem ártott neked az, hogy Piccolomininél szolgáltál, nem, mint látom, sőt ellenkezőleg. (Helling Heinz urfi csak tegnap jött még haza a császár táboraiból s elkezdte öt évi szolgálatának elbeszélését.) „De mégis nagyon örülök, hogy egészségesen megérkezél és egészen ép tagokkal...“

„Egész egyenes tagokkal!“ nevetett a csinos, karsu, szurokszemű, fiatal ember kissé fortélyosan.

„S most méz s elveszed mennél előbb Sitzenhali Antoniát!“

„De atyám...“

„La, la...! Ne gyermekieskedjél fiam. Vagy van talán már választott mátkád? Az már más volna. Mert arról nem olyan könnyen tesz le az ember a te korodban. — Tudom én azt jó magamról...“

„Az épen nem, hanem...“

„Na, akkor egészen jól van minden. Ha szerelmes voltál mig szolgáltál, az nem baj, az hozzá tartozik a szerelmes élethez, mint akár a zab, kenyér, vagy a tábori flaskó. — Ha azonban benső szerelmi viszonyod még nem es kisasszonnyal nem volt, úgy lovalj át Sitzenhali és...“

„És vedd el Sitzenhali Antoniát, nevetett Heinz urfi. Tán régen vár már reám?“

„Kérlek, ne légy oly hű, legény! Mert az én régi barátom sitzenhali Kettenfeier négy évvel ezelőtt vett két várat és azóta gyakran együtt ittunk, vadásztunk s valóban

lamférfi, de egész pályafutása óta mint határozottan szabadelvű ember és a nagy szabadelvű párt hű tagja volt ismert és becsült, hisz' a főrendiház ismeretes mozgalmasságában egy világos, a legszilárdabb liberális alapelvek által hordott beszédben határozottan a lex Szilágyi elfogadása mellett kelt sikra és miután a koronától elfogadta a megbízást a kabinetalakítás megkísérlésére, a korona tudtával és akaratával a leghatározottabb módon kijelentette, hogy az ő elnöksége alatt létesülendő minisztérium a Wekerle-kabinet programját a maga egészében és a lehető legnagyobb gyorsasággal keresztülvinni elengedhetetlen feladatának tekintené.

Hát még most, Wekerle újból való meghívásánál és az általa előterjesztett miniszteri névsor jóváhagyásánál mily nemes önmegtagadást tanusított a király, ez a jóságos atya egy hű, de amellettt önkakarat által lelkes népnek! Mily gyengéd előzékenységet tanusított a nagy szabadelvű párt benső kívánatai iránt, mily gondosan ügyelt arra, hogy még a külső körülmények is bizonyítsák a legvilágosabban, hogy a válság megoldása körül csak és kizárólag önmagával és ama szabadelvű parlamenti többség bizalmi embereivel ül tanácsot, melynek csorbitatlan fennmaradását más párt által pótolhatlan politikai szükségességnek mindenkor elismerte s ma is elismeri.

Valódi konzervatív eljárást az

majdnem szerelmes letter leányába Antóniába!

„De atyám, hiszen...“

„Fogd be a szádat! Tudom, micsoda ostobaságot akarsz mondani!... Azt mondtam az öreg Kettenfeiernek: „Antonia kisasszony szép menyasszonya lehetne Heinz fiamnak, ha az hazajön a táborból! s meséltem még rólad kéket, sárgát, jobban magasztaltalak, mint akár a vén Szent István tornyát Bécsben és — és röviden, más nem lesz az én menyem, mint Kettenfeier Antonia!“

„De atyám...“

„Halgass, ha megint csak azt akarod mondani!“

„Jó, atyám. De egyet azért mégis mondanék. Mielőtt elveszem, mégis csak kell ismernem. Mert bármily takaros s csinos is legyen egy leány, gyakran szájának egy vonása, szeme körül egy ráncza, az, a mi a szívvvel szemben áll, a mi arra ösztönzi az embert, hogy akármilyen satrafát vegyen el, semhogy ezt a csodaállatot! Én tehát így fogok tenni: nem mint Heinz Helling urfi megyek át hozzá, hanem mint inasom Schlenzerling Kurt s viszek neki egy levelet. Az alatt megismerem komornáját, kikérdek tőle mindent töviről-hegyire — és aztán, — majd meglássuk, mit kell tenni!...“

„No, nem bánom! Csak valami ostobaságot ne kövess el, fiu!...“

Másnap reggel Helling urfi, inasának Schlenzerling Kurinak uniformisátan átlava-

1867 es közjogi alapnak meg nem szükített és semmi irányban ki nem tágítható megőrzésére vonatkozólag, őszintébb és becsületesebb szabadelvű törekvést Magyarországnak szabadon előrehaladó irányban való alakítására, mint a király a mult nehéz napokban tanusított, sem kívánni, sem képzelni nem lehet. Isten áldd meg a királyt, a leglovagiasabb uralkodót, a nép legjobb atyját!

Az új miniszterek.

Június 12-én Eötvös Loránt báró 1848-ban született. A budapesti Eötvös József főiskola tanulója volt. 1848-ban az első felelős magyar kormányban Magyarország közoktatási minisztere volt. A köznevelésben részesült. A köznevelés területén részben otthon, részben a kegyesrendeknél végezte. Az egyetemi tanfolyamot Budapesten kezdte. Aztán kiment Königsbergbe és Heidelbergba, hol Priehoffot, Bunzent és Helmholtzt hallgatta. Kiváló természettudományok és matematika területén és cum laude nyerte el a tudori kalapot. 1870-ben hazajött és nagy figyelmet keltett tudományos felolvasásaival és értekezéseivel. 1871-ben egyetemi magántanár, 1872-ben rendes tanár lett. Neje Gizella, Horváth Boldizsár leánya. A tudományos akadémia 1873-ban levelező, 1883-ban rendes tagjává, később pedig Trefort halála után elnökévé választotta. Eötvös Loránt báró ez évben rektora volt a tudomány-egyetemnek. Báró Eötvös Loránt több apróbb értekezést, de nagy rendszeres munkát nem írt. Ellenben lefordította magyarra Helmholtz kedvelt kisebb értekezéseit. Résztvett minden enquéteben, mely közoktatásügyi kérdésekre vonatkozott és tudvalegőleg konokul eljenezte Csáky alatt a középiskolai oktatás terén megkezdett tervezési kísérletet. Erzületére szabadelvű feltételül, a ki teljes meggyőződéssel lép Csáky gróf egyházpolitikai örökébe, de a közoktatás terén nyilván más utakat fog követni. Sógora Plenernek, az osztrák

pénzügyminiszternek. Mint parlamenti szónok és gebatter eddig fel nem tűnt, de előadása tiszta, keresetlen és mindig tárgyilagos.

Andrássy Gyula gróf. Született 1860. június 30-án, ifjabb fia Andrássy Gyula gróf miniszterelnök és külügyminiszternek. 1892. óta belügyi államtitkár, mely állásáról csak az utóbbi válság során mondott le. Amikor atyja a külügyminiszteri hivatalt odahagyta, Andrássy Gyula gróf elhatározta, hogy diplomáciai pályára lép. Egy darabig a konstantinápolyi és berlini követségeknél, mint attaché időzött. Közben leszolgált önkéntesi évét és 1881-ben kinevezték a 4. sz. huszárezred tartalékos hadnagyává. Berlinben a gróf gyakori és szívesen látott vendége volt Bismarcknak. Hazatérve, az 1884-iki országgyűlés vége felé megválasztották szabadelvű párti programmal a csik-sz-mártoni kerület képviselőjének. 1887-ben ez a kerület újra, 1892-ben pedig a budapest-terézvárosi kerület választotta meg képviselőjének. Tagja a parlament mentelmi és pénzügyi bizottságainak.

A válság vége.

Budapest, június 11.

Az új kormány.

A válság izgatott napjai után ma végre esőndes és nyugodt nap volt a politikában. A kedélyek csillapodva, az ország sok részéből érkezik híre az örömről, a melyet a válság megoldásának módja mindenütt keltett.

Az új kabinet már együtt van, csak a földmivelésügyi miniszter hiányzik még belőle.

Az új minisztérium kinevezésének hivatalos publikálása valószínűleg kedden történik meg a hivatalos lapban.

A szabadelvű pártból.

A szabadelvű párt klubja ma korántsem volt olyan népes, mint az utolsó napok alatt.

A párt tagjai, — a vidéken lakók, — hacsak egy napra is, de szakítottak maguk-

nak időt, hogy elnézzenek hazájukba. Így kevesebben jöttek össze és akik ott voltak, békés és csöndes modorban tárgyaltak a további eseményekről.

Az esti órákban a miniszterek is fellátogattak a klubba, ottan volt közöttük Wekerle Sándor miniszterelnök is. A gratulációk napja volt ez, a melyben része volt a két új miniszternek is: Eötvös Loránd bárónak és Andrássy Gyula grófnak. Eötvös báró 7 órakor jött fel a klubba (az előszobában való kalandjáról lapunk más helyén emlékezünk meg), a hol szíves és meleg fogadtatásra talált.

Megjelent továbbá a klubban Csáky Albin gróf is, a távozó közoktatásügyi miniszter, akitől a párt tagjai sajnálatuk őszinte kifejezésével búcsúztak el. Csáky gr. később jövőd kollégájával több órán keresztül értekezett.

A főrendiház ülése.

A házaszági jogról szóló törvényjavaslatot a főrendiház mához egy hétre (hétfőn) fogja tárgyalni. A főrendek nagy része azon van, hogy a képviselőház üzenete ne küldessék át a bizottsághoz, hanem azt azonnal a plénumban tárgyalják.

Örömmel értesülünk, hogy a főrendiház ellenzéke semmi akadályt nem fog többé a kötelező polgári házasság elé gödíteni. Már eddig is 15 ellenzéki főrendi jelentette volna ki, hogy ezuttal tartózkodni fog a szavazástól.

Az új három főrendinek kinevezését már a napokban fogja hozni a hivatalos lap.

A kath. főpapság részéről Schlauch Lőrincz biboros fog csak rövid beszédet tartani a világi ellenzékiek részéről Zichy Nándor gróf szintén csak rövid nyilatkozatot fog tenni, mire a kormányelnök válaszol és azonnal szavazni fognak.

Az egyházpolitikai javaslatok.

Sok megbeszélés tárgyát képezi a politikai körökben, hogy vajjon a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatnak a

magának, akadályozza meg minden áron, hogy a kisasszony hozzá menjen!

„Ne mondja már! Hisz az borzasztó. Itt van igyék még egy pohárral!”

„De egy csókot is hozzá! ...”

„Azt merje csak megtenni! Közelebb ne jöjjön! De a dolog felett biztos lehet. Ha mindezt elmondom a kisasszonynak, ugy biztosan nem megy hozzá. De am ...”

„De am beszéljünk jó magunkról! Igaza van Muzel. Nem dicsérem magamat, de más legény vagyok ám. Derék, hü, erkölcsös, rendes, becsületes ...”

„Jó, jó, de ...”

„Bátor, merész, furfangos, nyilt ...”

„De hallja ...”

„Vig, udvarias, szolgálatkész, józan, bőkezű, igaz lelki ... De nem dicsérem magamat!”

„Nem!” nevetett vigan. „Dicsérni, nem dicséri magát egy cseppet sem, azt meg kell hagyni!”

„Mindig szerényen! Derakasan végig szenvedtem Piccolomini minden háboruját, s arról nem is szólok.”

„S szerelmes is volt?”

„Néha, néha igen. De csak kétségbeesésből. Mert mindég gondoltam arra, hogy majd hazajövök, találom egy takaros kis leányt s addig elteszem a szerelmet neki.”

„Nos látja, a női szív egészen más, azt nem lehet ámitani, míg el nem jön az igazi!” Azzal tele töltött egy poharat borral s odanyujtotta neki; „igyék hát!”

„De egy csókot is hozzá!”

Hevesen visszaszoritotta őt és félhangosan mondá:

„Nem, ha mondom! Nem lehet.”

„Ugyan miért nem? Csak talán nincs még kedvese.”

„Kedvesem nincs, mondá, hanem vőlegényem.”

„De, a kit ugy látom nem szeret? Bizonyosan nincs olyan legény, mint én.”

golt Pitzenthal varába egy levéllel Antonia kisasszonyhoz.

„Nem bocsátották be mindjárt, hanem várnia kellett jó ideig, míg felvezették a kisasszonyhoz s míg átadhatta levelét. A kisasszony szőke, halvány, alacsony csinos alak volt, merev ruhájában karesu testtel bírt; udvariasan el vette a levelet s aztán azt mondta komorjához, egy szép, karesu, fufangos tekintetű leányhoz, korom fekete szemekkel s hófehér fogakkal: „Vezesd le ezt az embert a pinczébe Muzel és tölts neki egy pohár jó bort, míg Helling Henrik nemes urinak megírom a feleletet.”

Az ál Schleuzerling Kürt vizsgálva nézte a kisasszonyt, kíváncsian meresztette rá szemét. Nem volt csunya, sőt talán szép is, de gyönyörű, feszes, barna és ...

A helyett azonban a komorna, a Muzel! Ez volt az leány! Levezette a lépcsőn a pinczébe s háromszor megbotlott, úgy, hogy bele kellett kapaszkodnia. Boesánató kért, okál felhívván a sötétséget s a borgózt.

Szörnyen nevetett rajta. Mikor leérték, engedelmét kért, hogy pipájára gyujthasson. Akkor még egyszer oly jól ésk minden kört mondá:

„Hisz persze! Tegye csak magát kényelembe Schleuzerling ur! mondá a Muzel vigan.”

Akkor aztán elővett egy pókhalós palaczk schalaburgi bort, teleltölte az elébe állított poharat a hordón Világot nem kellett gyujtania, mert a pincze fél ablaka, mely az udvari járdával egy szinten feküdt, elég világot árasztott.

A mint a pohár után nyílt, duzzadó karját felkissé éltette s nézte a koronafekete szemét s hófehér csillógó fogait, és az fiatal szíve repkedett, mint a kalitkába zárt márdka.

„Itt egy kis bor!” mondá Muzel.

„De egy csókot is hozzá!” mon-

dá rá az ál Schleuzerling, miközben megsimította karját, mely duzzadó s hófehér volt.

Megint nevetett. Ugy látszik szívesen nevetett! De aközben hátra hajolt, vissza toltá amazt és mondá: „Nincs olyan! Mit gondol? Hisz nem is ismerjük egymást!”

Föltette magában, hogy a Muzel kikérdezi kisasszonya felől. De most ugy látszik eszében se volt. Inkább elveszi a kisasszonyt, de ő bizony a Muzellel egyébről beszél és ...

Ekkor azonban elkezdte Muzel: „Maga volt hát Helling urfi bajtársa s inasa mindenütt s mindenkor, Schleuzerling ur? Tehát maga igen jól ismeri őt?”

„Kivülről s belőlről! Mintha magam volnék az. Mindig ugyan abból a tálból étkezünk, ugyan azon ágyban hálunk s ha az egyiknek esiklandott valami, a másik megvakarta!”

„Ne mondja már! No, akkor mondjon el mindent töviről-hegyire az urfiról! Vajjon csinos-e? Nagy-e? Bátor-e? Karesu-e, vagy tömzsi? Barna-e, vagy szőke? Szeret nevetni? Iszik-e néha szomján felül? Van-e ...”

„Ejnye, miért érdekli ez önt annyira?” Kérdezte türelmetlenül az ál Schleuzerling.

„Mert — mert szeretem kisasszonyomat!” mondá rá gyorsan Muzel. „Mert el akarja venni s mert nagyon aggódom, hogy nem talál vele boldog lenni! Azért mondjon el róla mindent, a mit csak tud róla.”

„Azt mindjárt megtehetem!” kiáltá el határozva. „A kisasszony csak boldogtalan lenne ezzel az emberrel, mondom magának Muzel! Tivornyázó, minden nap magam czipeltem az ágyba. Meg aztán álnok is! Veszedős s könnyelmű! Játszik a koczkával, hogy az ember haja égnék mered. Hazudik mint egy obsitos. A pénzt az ablakon hajtja ki. A mellett fukarkodik, hogy igazán gyalázat. Magától is mástól is irigyl minden jót. Elbuvik, mikor lövést hall. A lába lapos, a bokája meg olyan, mint egy paszuly tartó.

Röviden, iszonyatos egy ember! Azt mondom

főrendiházban történt elfogadása után lesz-e még elég idő a többi egyházipolitikai javaslatok letárgyalására.

Annyi bizonyos, hogy ezen javaslatok az ülészek végén alig vennének sok időt igénybe. De mert a vallásszabadságról, mint főleg a 68-iki törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok tárgyalása a legkisebb számítás szerint is 3-3 napot fogna igénybe venni s ezek előtt okvetlenül szükséges még a nem állami tanárok nyugdíjáról és az új képzőművészeti kiállítási csarnok építésére vonatkozó törvényjavaslatot is letárgyalni, — az egyházipolitikai javaslatok főleg a főrendiházra való tekintettel az őszre maradnának.

Erés az áramlat azonban azon kívánság mellett, hogy épen a kedélyek nyugodtsága érdekében, az egyházipolitikai javaslatokat még a nyári ülészekben tárgyalná le legalább a képviselőház.

Különfélék.

* **A nők választó joga.** A nőemancipáció törekvése a politika terén is diadalra jutott Ausztriában. A nők választók lettek, de nem a Reichsrath, nem a tartománygyűlés, s még a község tanács tagjait sem fogják választani, hanem csak a jövedelmi adók bizottságának tagjait. Dr. Leviczki lengyel képviselő adta be azt az indítványt, hogy a saját keresetkötőből élő nők jogosítva legyenek az adó-reklamációs bizottság tagjait közvetlenül szavazni, ezzel szemben a bizottság elnöke azzal argumentált, hogy a nők a kereskedelmi kamarai tagok választására is csak meghatalmazottjaik által folyhatnak be. A kérdés szavazásra került s a vélemények pro és kontra teljesen egyenlően oszlottak meg. Ekkor Megner elnök feszült várakozás közt Leviczki indítványa mellett döntött. Ugy halljuk, hogy a politikai sánczaiba bevett hölgyek, a kik sikerüket a jövő sokat ígérő zálogául tekintik, fátylasmenetet rendeznek pártfogóik tiszteletére.

* **Vonatútkisiklás gyermekcsíny folytán.** Majd-

Nem nevetett rá Muzel, hanem szomorúan mondá:

„Ugy hát maga el venne engem?”

„No hát nem mindjárt elvenni, hanem hát...”

„Hanem egy csókot előlegül? Eleget ivott már!”

„Igen, felelé halkán, szomorúan, és követte őt a pincez grádicsokon csüngő fülelkel.”

A lépcsőzet közepe táján hirtelen, mint ha másképp nem tudna magán segíteni, átkarolta derakát és elvette az anyira kért csókot ajkáról.

„Mit csinált most?!“ kiáltá kipirult arccal, mélyet lélegzve.

„Ugyan ne csináljon belőle olyan nagy dolgot; hisz első utolsó volt. A katona mindig veszélyben van, gyorsan kell élnie. Ez volt sok-sok évemnek igazán — egyedüli legszebb pillanata.”

Keze ott volt a csinos legény kezében, s mint megigézve, mélyen, mélyen nézett sőt szemébe.

Mintha azt mondta volna: „Nekem is az volt!” Azután kiszakítá magát kezei közül, szökdelve ment fel a lépcsőkön s kiáltá: „Isten vele. Viszontlátásig!”

„Isten vele” lehelé ő is.

Haza lovagolt. A mint az erdőn át vágatott hős esett, mely oly kellemesen hatott izgatott szívére.

„Nos? kérdé az öreg Helling.

„Nem vehetem azt el atyám!” mondá Heinz urfi. Visszamegyek Piccolominihez a háboruba.

Az öreg szörnyen dühös volt. Ostobának, izléstelennek nevezte fiát s a végén mondá: „Tégy a mit akarsz! De holnap jön Ketten-freder barátom Antonia leányával látogatóba, én hívtam meg őket s akkor légy barátságos, fogadd őket szívélyesen s mulattasd őket. Ha megteszed, akkor mehetsz akárhová.

nem komoly balesetet idézett elő tegnapelőtt Bécs-Ujhely mellett néhány vásott gyermek. A nebulók a Bécs matzleinsdorf közt közlekedő helyi vasut váltója közé kavicsokat raktak úgy, hogy egy személyvonat utolsó kocsija kizökkent a sinekről, s majdnem egészen feldült. A mozdonyvezető gyors ellengőzt adott s ezáltal elejét vette a nagy bajnak. — Ugyanabban a percben, mikor a baleset történt, vagy tíz suhancz ugrott ki a pályáest közelében levő bokrokból s hanyathomlok futásnak eredt a szántóföldeken. Üldözésekre természetesen a nagy zavarban nem gondoltak, de a közeli fa vak előjáróinak jelentést tettek az esetről, hogy azok a vásott gyermeket kinyomozzák.

* **Tízezer forint az Emkének.** Egy hónap lefolyása alatt három nagyobb hagyaték szált az Emkére, a mely iránt a bizalom folyton emelkedőben van. Bitskey Kálmán 700 hold földet kitevő és Remenyik Zsigmond dobrándi lakos 10000 forintos hagyatéka után a napokban a bíróság itéli oda egy harmadik hagyatékot az Emkének. Ugyanis a nagyenyedi törvényszék Balogh János tövisi birtokosnak tízezer forint értékű földbirtok-hagyatékát adta át minden kifogás ellenvetés nélkül. Tovísen van az Emkének a báró Orbán Balázs-féle hagyatéka is és ha ezekhez vesszük a gróf Kun Kocsárd hagyományozta algyógyi birtokot, melyet évek előtt az azóta tett száz-ezer forintnyi befektetés nélkül háromszáz-ezer forintra becsültek, bizvást elmondhatjuk, hogy az Emke az ország egyik kiváló nagybirtokosa.

* **Az ármányos jeggyűrű.** Említettük, hogy Libermann Kálmán dr. kassai főrabbi egy álitólágos rituális tévedés alapján nem ismerte el érvényesnek egy fiatal pár által megkötött házasságát s ez okból megtagadta a házassági anyakönyvi kivonat kiadását. Miután azonban, — mint a Felsőmagyarország jelenti — a tévedés, melyet némelyek bizonyítottak, hitelt érdemlő tanúk állítása szerint nem történt meg s a gyűrűt tulajdonképpen maga a véglegény vonta a menyasszony ujjára, Liebermann Kálmán dr. főrabbi ennek következtében meggyőződően álláspontja té-

Másnap csakugyan eljött a kis társaság. Az öreg lovon, a kisasszony komornájával nyílt kocsin, elfátyolozva. Az udvaron fogadták őket. Heinz urfi miután az öreget üdvözölte, a kocsinhoz lépett, segédkezett a kisasszonynak leszálláskor s szavakkal: „Bocsáson meg nemes nagysád, hogy tegnap oly bátor voltam s Schleuzerling szolgálom ruhájában a várban voltam. Csakugyan balga gondolat volt!”

Leszálláskor érezte, hogy reszket a kisasszony.

„Mi baj érte kedves nagysádat?” kérdé.

Vissza tartott nevetéstől reszketett. Mikor fátyolát levette ezeket mondta: „Nekem ugyan az az eszmém volt mint önnek, s mint komornám, Muzel, akartam önt kikérdeni ön felől! Azonban nem kérek bocsánatot, a nőnek joga kívánsi lenni!”

„Atyám! kiáltá Heinzel. „Ezt veszem el, vagy egyet sem.”

„No, furesa egy ember vagy!” nevetett az öreg.

„Nemde kisasszony enged kérésemnek s nekem igéri kezét.

„És egy csókot is hozzá” nevetett pajkosan.

„Persze, hogy igen!” s átkarolta.

„Nem értem az egészet, mondá az öreg Kettenfeier.”

„Én sem értem,” mondá az Veit Helling.

„Adjátok reánk áldástokat atyám” kiáltá mindegyik.

„Ha bolondhoz akarsz menni, én nem bánom, mondá az öreg Kettenfeier.

„Persze, hogy megyek hozzá, ha elvesz.”

„És egy csókot is hozzá!” ujongott a vig Heinzl, karjára vette s felszaladt vele a szőnyeges lépcsőkön.

Fordította; Cattulus.

ves voltáról, elismerte a fiatalok házasságát érvényes házasságnak s már tegnap este kiadta a házasságlevelet. Ezzel a kellemetlen ügy, — melyet a nászuton levő fiatalok már csak az ujságokból fognak megtudni, — bevégeződött.

* **Rövid hírek. Forrongó oláhok.** Zernesten Hajdu János főerdész házának összes ablakait bezúrták az oláhok. — **Kossuth szobra.** Siómaroson június hó 17-én leplezik le Kossuth Lajos szobrát. — **Pusztító jégeső.** Tegnap Pétervárad környékén olyan nagy jégeső volt, hogy az egész termést elverte. — **Romladozó iskola.** A tavaly oly nagy költséggel épült nyíregyházi iskola a napokban megroppant. — **Holttest az erdőben.** A nyírbátori erdőben az erdőőrök megtalálták az Andirkó Illyés pilisi lakos holttestét. — **Öngyilkos tűzér.** Tegnap Pozsonyban Hutflész Ferencz tűzér szolgálati pisztolyával föbe lőtte magát.

A királyné esernyője.

Királynénk nemes szívéről tesz tanúságot a következő kedves kis epizód, a mely Lainzban játszódott le, mikor a királyasszony legutóbb ott időzött. A királyné tudvalevőleg nagyon edzett gyalogjáró és sokszor tesz nagyobb gyalogutat a nélkül, hogy kíséretét magával vinné. Így tett legutóbb Lainzban, a mikor is egy udvarhölgy társaságában kelt utra. A fejedelmi gyalogolót azonban utközben hirtelen záporosó lepte meg, a mi azonban legkevésbé sem zavart meg, hanem nagy lelki nyugalommal kifeszíté esernyőjét és tovább ballagott.

— Ha a gyalogolás kellemességeit élvezzük — mondá tréfásan az udvarhölgynek, — akkor az azzal járó kellemetlenségek miatt nem szabad zugolódunk.

Weidlingau közelében meglátott egy 8 esztendősn csinos leánykát, a ki egy fa alatt keresett menedéket a záporosó elől.

A királynő megsajnálta a kis teremtet és megszólította:

— Mit csinálsz itt kicsikém?

— Jaj, tekintetes asszony — felelé a gyermek — engedje meg, hogy az esernyője alatt mehessek; — én is arra megyek, a merre ön.

— Jer hát leánykám — mondá a jóságos urnő. És a kicsike csakhamar a királyné mellett haladt tovább.

— Jársz-e iskolába? — kérdé utközben a királyné.

— De az ám! Még pedig a harmadik osztályba.

— Ugyan! — Hát aztán jól viseled-e magad?

— Csak itt volna a könyvecském; — csacsogott a gyermek — tudom, hogy megdicsérsz a tekintetes asszony.

Mikor az eső elmult, a királyné becsukta az ernyőt és odaadta a leánykának.

— Itt van, neked adom, hogy meg ne ázz megint, ha esni kezd.

A leány kerekre nyílt szemekkel bámult reá:

— Kezét csókolom! — mondá — hát van-e annyi pénze, hogy új esernyőt vehet?

A királyné hangos kacagással felelé:

— Lesz még talán annyi pénzem; csak vedd el kicsikém!

A leányka örvendezve távozott az esernyővel, megcsókolva a jóságos asszony kezét.

Néhány napra rá udvari fogatán hajtattott a Tarhegy felé a királyné, a mikor ismét megpillantotta a leánykát, a ki büszkélkedve sétált az ernyővel. Mikor meglátta a királynét, tapsolni kezdett és csengő hangon kiáltott oda a királynénak:

— Meg van ám még az esernyő! Ni, itt van a kezemben.

A királyné mosolyogva intett a gyermeknek, a ki csak akkor tudta meg, hogy kinek az esernyője alatt talált menedéket.

Vidék.

* **Elgázolt vasuti ör.** Mint nyíregyházi levelezőnk írja, a Debreczen és Nyíregyháza között közlekedő 3034.

főrendiházban történt elfogadása után lesz-e még elég idő a többi egyházpoltikai javaslatok letárgyalására.

Annyi bizonyos, hogy ezen javaslatok az ülészek végén alig vennének sok időt igénybe. De mert a vallásszabadságról, mint főleg a 68-iki törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok tárgyalása a legkisebb számítás szerint is 3-3 napot fogna igénybe venni s ezek előtt okvetlenül szükséges még a nem állami tanárok nyugdíjáról és az új képzőművészeti kiállításai csarnok építésére vonatkozó törvényjavaslatot is letárgyalni, — az egyházpoltikai javaslatok főleg a főrendiházra való tekintettel az őszre maradnának.

Erés az áramlat azonban azon kívánság mellett, hogy épen a kedélyek nyugodtsága érdekében, az egyházpoltikai javaslatokat még a nyári ülészekben tárgyalná le legalább a képviselőház.

Különlélek.

* **A nők választó joga.** A nőemancipáció törekvése a politika terén is diadalra jutott Ausztriában. A nők választók lettek, de nem a Reichsrath, nem a tartománygyűlés, s még a község tanács tagjait sem fogják választani, hanem csak a jövedelmi adók bizottságának tagjait. Dr. Leviczki lengyel képviselő adta be azt az indítványt, hogy a saját keresetkötőből élő nők jogosítva legyenek az adó-reklamációs bizottság tagjait közvetlenül szavazni, ezzel szemben a bizottság elnöke azzal argumentált, hogy a nők a kereskedelmi kamarai tagok választására is csak meghatalmazottjaik által folyhatnak be. A kérdés szavazásra került s a vélemények pro és kontra teljesen egyenlően oszlottak meg. Ekkor Megner elnök feszült várakozás közt Leviczki indítványát mellőzt. Ugy halljuk, hogy a politikai sáncaiba bevett hölgyek, a kik sikerüket a jövő sokat ígérő zálogául tekintik, fáklyásmenetet rendeznek pártfogóik tiszteletére.

* **Vonatkisiklás gyermekcsiny folytán.** Majd-

Nem nevetett rá Muzel, hanem szomorúan mondá:

„Ugy hát maga el venne engem?”

„No hát nem mindjárt elvenni, hanem hát...”

„Hanem egy csókot előlegül? Eleget ivott már!”

„Igen, felelé halkán, szomorúan, és követte őt a pince grádicsokon csüngő fülelkel.”

A lépcsőzet közepe táján hirtelen, mint-ha másképp nem tudna magán segíteni, átkarolta derakát és elvette az anyira kért csókot ajkáról.

„Mit csinált most?!“ kiáltá kipirult arccal, mélyet lélegzve.

„Ugyan ne csináljon belőle olyan nagy dolgot; hisz első utolsó volt. A katona mindig veszélyben van, gyorsan kell élnie. Ez volt sok-sok évemnek igazán — egy edüli, legszebb pillanata.

Keze ott volt a csinos legény kezében, s mint megigézve, mélyen, mélyen nézett sőt szembeibe.

Mint-ha azt mondta volna: „Nekem is az volt!” Azután kiszakítá magát kezei közül, szökdelve ment fel a lépcsőkön s kiáltá: „Isten vele. Viszontlátásig!”

„Isten vele” lehelé ő is.

Haza lovagolt. A mint az erdőn át vágatott hűs eső esett, mely oly kellemesen hatott izgatott szívére.

„Nos? — kérde az öreg Helling.

„Nem vehetem azt el atyám!” mondá Heinz urfi. Visszamegyek Piccolominihez a háborúba.

Az öreg szörnyen dühös volt. Ostobának, izléstelennek nevezte fiát s a végén mondá:

„Tégy a mit akarsz! De holnap jön Ketten-fredér barátom Antonia leányával látogatóba, én hívtam meg őket s akkor légy barátságos, fogadd őket szívélyesen s mulattasd őket. Ha megteszed, akkor mehetsz akárhová.

nem komoly balesetet idézett elő tegnapelőtt Bécs-Ujhely mellett néhány vásott gyermek. A nebulók a Bécs matzleinsdorf közt közlekedő helyi vasut váltója közé kavicsokat raktak úgy, hogy egy személyvonat utolsó kocsija kizökkent a sinekről, s majdnem egészen feldült. A mozdonyvezető gyors ellengőzt adott s ezáltal elejét vette a nagy bajnak. — Ugyanabban a perczben, mikor a baleset történt, vagy tíz suhancz ugrott ki a pályarest közelében levő bokrokból s hanyathomlok futásnak eredt a szántóföldeken. Üldözésekre természetesen a nagy zavarban nem gondoltak, de a közeli fa vak előljáróinak jelentést tettek az esetről, hogy azok a vásott gyermekeket kinyomozzák.

* **Tízezer forint az Emkének.** Egy hónap lefolyása alatt három nagyobb hagyaték szált az Emkére, a mely iránt a bizalom folyton emelkedőben van. Bitskey Kálmán 700 hold földet kitevő és Remenyik Zsigmond dobrándi lakos 10000 forintos hagyatéka után a napokban a bíróság itéli oda egy harmadik hagyatékot az Emkének. Ugyanis a nagyenyedi törvényszék Balogh János tövisi birtokosnak tízezer forint értékű földbirtok-hagyatékát adta át minden kifogás ellenvetés nélkül. Tövisen van az Emkének a báró Orbán Balázs-féle hagyatéka is és ha ezekhez vesszük a gróf Kun Kocsárd hagyományozta algyógyi birtokot, melyet évek előtt az azóta tett száz-ezer forintnyi befektetés nélkül háromszáz-ezer forintra becsültek, bizvást elmondhatjuk, hogy az Emke az ország egyik kiváló nagybirtokosa.

* **Az ármányos jeggyűrű.** Említettük, hogy Libermann Kálmán dr. kassai főrabbi egy álitólágos rituális tévedés alapján nem ismerte el érvényesnek egy fiatal pár által megkötött házasságát s ez okból megtagadta a házassági anyakönyvi kivonat kiadását. Miután azonban, — mint a Felsőmagyarország jelenti — a tévedés, melyet némelyek bizonyítottak, hitelt érdemlő tanúk állítása szerint nem történt meg s a gyűrűt tulajdonképpen maga a véglegény vonta a menyasszony ujjára, Liebermann Kálmán dr. főrabbi ennek következtében meggyőződve álláspontja té-

Másnap csakugyan eljött a kis társaság. Az öreg lovon, a kisasszony komornájával nyílt kocsin, elfátyolozva. Az udvaron fogadták őket. Heinz urfi miután az öreget üdvözölte, a kocsinhoz lépett, segédkezett a kisasszonynak leszálláskor s szavakkal: „Bocsáson meg nemes nagysád, hogy tegnap oly bátor voltam s Schleuzerling szolgám ruhájában a várban voltam. Csakugyan balga gondolat volt!”

Leszálláskor érezte, hogy reszket a kisasszony.

„Mi baj érte kedves nagysádat?” kérde.

Vissza tartott nevetéstől reszketett. Mikor fátyolát levette ezeket mondta: „Nekem ugyan az az eszmém volt mint önnek, s mint komornám, Muzel, akartam önt kikerdeni ön felől! Azonban nem kérek bocsánatot, a nőknek joga kíváncsi lenni!”

„Atyám! kiáltá Heinzel. „Ezt veszem el, vagy egyet sem.”

„No, furcsa egy ember vagy!” nevetett az öreg.

„Nemde kisasszony enged kérésemnek s nekem ígéri Fezét.

„És egy csókot is hozzá” nevetett pajkosan.

„Persze, hogy igen!” s átkarolta.

„Nem értem az egészet, mondá az öreg Kettenfeier.”

„Én sem értem,” mondá az Veit Helling.

„Adjatok reánk áldástokat atyám” kiáltá mindegyik.

„Ha bolondhoz akarsz menni, én nem bánom, mondá az öreg Kettenfeier.

„Persze, hogy megyek hozzá, ha elvesz.”

„És egy csókot is hozzá!” ujongott a vig Heinzl, karjára vette s felszaladt vele a szőnyeges lépcsőkön.

Fordította; Cattulus.

ves voltáról, elismerte a fiatalok házasságát érvényes házasságnak s már tegnap este kiadta a házasságlevelet. Ezzel a kellemetlen ügy, — melyet a nászuton levő fiatalok már csak az újságokból fognak megtudni, — bevégeződött.

* **Rövid hírek. Forrongó oláhok.** Zernestén Hajdu János főerdész házának összes ablakait bezúzták az oláhok. — **Kossuth szobra.** Siómaroson június hó 17-én leplezik le Kossuth Lajos szobrát. — **Pusztító jégeső.** Tegnap Pétervárad környékén olyan nagy jégeső volt, hogy az egész termést elverte. — **Romladozó iskola.** A tavaly oly nagy költséggel épült nyíregyházai iskola a napokban megroppant. — **Holttest az erdőben.** A nyírbátori erdőben az erdőőrök megtalálták az Andirkó Ilyés pilisi lakos holttestét. — **Óngyilkos tűzér.** Tegnap Pozsonyban Hutflész Ferencz tűzér szolgálati pisztolyával föbe lötte magát.

A királyné esernyője.

Királynénk nemes szívéről tesz tanúságot a következő kedves kis epizód, a mely Lainzban játszódott le, mikor a királyasszony legutóbb ott időzött. A királyné tudvalevőleg nagyon edzett gyalogjáró és sokszor tesz nagyobb gyalogutat a nélkül, hogy kíséretet magával vinné. Így tett legutóbb Lainzban, a mikor is egy udvarhölgy társaságában kelt utra. A fejedelmi gyalogolót azonban utközben hirtelen záporosó lepte meg, a mi azonban legkevésbé sem zavart meg, hanem nagy lelki nyugalommal kifeszíté esernyőjét és tovább ballagott.

— Ha a gyalogolás kellemességeit élvezzük — mondá tréfásan az udvarhölgynek, — akkor az azzal járó kellemetlenségek miatt nem szabad zugolódnunk.

Weidlingau közelében meglátott egy 8 esztendősn csinos leánykát, a ki egy fa alatt keresett menedéket a záporosó elől.

A királyné megsajnálta a kis teremtet és megszólította:

— Mit csinálsz itt kicsikém?

— Jaj, tekintetes asszony — felelé a gyermek — engedje meg, hogy az esernyője alatt mehessek; — én is arra megyek, a merre ön.

— Jer hát leánykám — mondá a jóságos urnő. És a kicsike csakhamar a királyné mellett haladt tovább.

— Jársz-e iskolába? — kérde utközben a királyné.

— De az ám! Még pedig a harmadik osztályba.

— Ugyan! — Hát aztán jól viseled-e magad?

— Csak itt volna a könyvecském; — csacsogott a gyermek — tudom, hogy megdicsérené a tekintetes asszony.

Mikor az eső elmúlt, a királyné becsukta az ernyőt és odaadta a leánykának.

— Itt van, neked adom, hogy meg ne ázz megint, ha esni kezd.

A leány kerekre nyílt szemekkel bámult reá:

— Kezét csókolom! — mondá — hát van-e annyi pénze, hogy új esernyőt vehet?

A királyné hangos kacagással felelé:

— Lesz még talán annyi pénzem; csak vedd el kicsikém!

A leányka örvendezve távozott az esernyővel, megcsókolva a jóságos asszony kezét.

Néhány napra rá udvari fogatán hajtattott a Tarhegy felé a királyné, a mikor ismét megpillantotta a leánykát, a ki büszkélkedve sétált az ernyővel. Mikor meglátta a királynét, tapsolni kezdett és csengő hangon kiáltott oda a királynénak:

— Meg van ám még az esernyő! Ni, itt van a kezemben.

A királyné mosolyogva intett a gyermeknek, a ki csak akkor tudta meg, hogy kinek az esernyője alatt talált menedéket.

Vidék.

* **Elgázolt vasuti ör.** Mint nyíregyházai levelezőnk írja, a Debreczen és Nyíregyháza között közlekedő 3034.

száma személyvonat szombaton elgázolta Wolff János vasuti pályáért. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy maga okozta vesztét, mert közvetlenül a gyorsan robogó vonat előtt akart átfutni a síneken. Az elgázolás után néhány óra múlva meghalt.

* **A szabolcsmezei szociálisták.** Már megemlékeztünk arról a mozgalomról, amely Szabolcs megyében a szegényebb nép között észlelhető. Lelketlen ámitók járták be az egyes községeket, hol boldog-boldogtalannak ígérték a földet, amit Torontálmegyében osztogatnak. Egynehányat már elfogtak az izgatók közül, de a legtöbbje még most is szabadon garázdálkodik. A nép ugyan már nem sokat ad rájuk, mert akadtak többen, akik mindjárt elmentek Torontálba, honnan persze szépen visszatolonczolták őket. A mozgalom csirájában ugyan még most sincs elfojtva egészen, mert a nyírségi ember soha sincs megelégedve a sorsával és aztán Szabolcs megyében is az a baj, ami Hódmezővásárhelyen, Békésben, sokan vannak a proletárok. Nyáron még csak megvannak valahogy, de télen a kuczko mellett ülnek és rőpiratokat olvasnak. És bár a megyei közegek erőlyesen lépnek fel a szociálistáknak minden legkisebb nyilvánulása ellen, annyira még sem tudhatják ellenőrizni a népet, hogy a mozgalmat alapjában elfojthassák. És hogy a megyei parasztság milyen könnyen hajlik a szociálisták felé, azt a következő dolgok is igazolják. Nyiregyházaán ugyanis szokásban van, hogy az alsóbb néposztálybeliek, napszámosok, vasuti munkások, kisebb gazdaemberek vasárnap délutánonként a piacon össze gyülekeznek és ott aztán a tudósabbak elmondják a többinek, hogy mi van az ujságban. A hódmezővásárhelyi dolgok különösen nem hagyták nyugodni őket és többen mondták, hogy azok ott lenn nagyon helyesen cselekszenek. Nemrégiben valamely korcsmai verekedésnél egy talyigás fenyegetőleg kiáltott oda az öt kifelé taszigáló korcsmárosokhoz:

— Vigyázzatok! Majd urak leszünk még mi is.

Az alispán, Miklós László királyi tanácsos és Nyiregyháza város polgármestere, valamint a csendőrség és rendőrség megtett minden intézkedést akkor, a midőn a kivándorlási mozgalom egész nyíltan nagyobb arányokat öltött s a főkolompókat Major György földmives és Molnár József volt esendő személyében már a múlt hónapban elfogta Hajdu-Hadházon. Azután elcsöndesedtek a föld után áhítozók a megyében, de különösen a keleti részeken még sokan vannak, akik az egész hatósági eljárásban nem látnak egyebet, mint hogy az urak, akik a legnagyobb ellenségei a szegény embernek, ismét kijátsozták őket.

A t. közönséghez!

Tisztelettel értesitem a „Debreczeni Hirlap” előfizetőit, olvasóközönségét, valamint üzlet feleimet, hogy a „Debreczeni Hirlap” kiadóhivatalát, könyv- és könyvrendelvényintézetemet június 1-én Nagy-Várad utcára, Gall Ferencz ur 2087. számú házába, a kereskedelmi és iparbank palotával szembe helyeztem át.

Tisztelettel:

Kutasi Imre,

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy néptanverseny vasárnap és ünnepnapon d. u. 4—6 óráig a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3—6-ig nyitva.

A kir. itélio tábla hivatalos óra. s. s. 8—12-ig, d. u. 9—5 óráig. — Az itgató, itadó hivata es as órák nyitva d. s. 9—11, d. u. 8—4 óra közt; vasárnap es ünnep nap d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Othon”-a (Körök. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5—8 óráig van nyitva.

„A kezűvesítő egyesület” első iskolai műhelyében (főrealskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3—5-ig. munka tanítás folyik.

Június 16. Zion táncmulatsága.

Június 16. A kereskedő ifjak önképző körének jubileuma a nagyerdőn.

Június 24-én az iparoskör nyári táncvizsgálma (Vasárnap) a Margit-fürdő termében

Június 24. Lódijazás a nagyerdőn.

Június 24. És a következő napokon szóbeli érettségi vizsgálat a főiskolában.

Aug. 6—14. Debreczeni nagy-boldogasszony nap országos vásárok következő rendben: 6—7-én bőr, gyapjú, mész, toll, iparcikkek, gabonaneműk és mindentélel termény vásár, 9—10-én juhvásár, 11—12-én sertésvásár, 12—13-án lóvásár, 13—14. baromvásár.

Oktober 1—9. Debreczeni dienes napi országos vásárok következő rendben: 1—3-án bőr, gyapjú, mész, toll, iparcikkek, gabonaneműk és mindentélel termény vásár, 4—5-én juhvásár, 6—7-én sertés vásár, 7—8-án lóvásár, 8—9-én baromvásár. Nyers termények és iparcikkek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottságának a tagjai ma délelőtt a városháza nagytanácstermében rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze. A közgyűlést kevéssel fél tizenkettő előtt nyitotta meg gróf Degenfeld József elnököl főispán. Felemlítette, hogy a jelen alkalommal csupán egy tárgy miatt, a Széchenyi utcai leány és fiu elemi iskoláknak a Kádas utcaán megszerzendő telkekre leendő áthelyezése céljából hivatott össze a közgyűlés.

Azután, hogy a tanácsi javaslatot Varga Károly jegyző felolvasta, elnököl főispán szóval is kijelentette, hogy a szóban levő tárgyban érdemleges határozathozatalra a törvény és a szabályrendelet vonatkozó szakaszainak a figyelembe vétele mellett új közgyűlést kell kitűzni, a melyre a tagok egyenkint nyomtatott meghívóval hivandók meg. Az ujjonnan kitűzendő közgyűlésen a határozat azonban csak ugy les z j o g é r v é n y e s, ha a szóban forgó javaslatot a bizottsági tagok absolut többsége megszavazza. Legalább tehát 110 bizottsági tagnak kell megszavazni. Ezeknek felemlítése után elnököl főispán proponálta, hogy a törvény által előirt névszerinti szavazásra újabb közgyűlési határidőül június hó 20-ának délelőtt tiz órája tüzessék ki. A mérnöki hivatal pedig utasításék, hogy a nevezett napra a tervet és a költségvetést terjessze elő, a tanács pedig a szükséges intézkedéseket megtegye. A brám László tiszti főügyész ama felvilágosító felszólalása után, hogy a tulajdonjog megszerzése iránti megállapodás az eladókra nézve a várossal szemben kötelező, míg a városé csak az illető forumok jóváhagyása után, a bizottsági közgyűlés tagjai a főispáni propezieziót egyhangulag elfogadták. Amennyiben pedig a közgyűlés egyetlen tárgyról hozott határozatról a jegyzőkönyv gyorsan elkészülhet, ennek hitelesítéséig tiz perczre a főispán felfüggesztette a gyűlést. Tiz percz után a hitelesítés megtörténvén, rövid fél óra alatt rendkívüli közgyűléssel és hitelesítő közgyűléssel végeztek a törvényhatósági bizottság tagjai.

— **Tanárválasztás a főiskolában.** Ma délelőtt ejtette meg a főiskolában a klasszika-filológiai tanszék betöltésére a tanárválasztást Kiss Áron püspök és Váally János egyházközségi főgondnok elnökelele alatt az egyházközségi tanárválasztó bizottsága, a melyen 16 szavazattal 6 ellenében S. Szabó József kcsuzszállási gymnasiumi tanár választott meg a főiskola tanárául. A másik hat szavazatot Kovács Dániel székelyudvarhelyi tanár kapta. A tanárválasztó bizottság tagjai a következők voltak: Szere mley József, Szabó Károly, Széll Kálmán és Dávidházy István; póttagok: Szarka Boldizsár, Benesik István, Lukács Odön Szabó János, Kulin Imre, Szöllőssy Imre, Kovács Ferencz és Lengyel Imre, Simonffy Imre, Szabó

László, K. Tóth Kálmán, Somogyi Pál, Kovács Gábor, Némethy Lajos, Medve Kálmán és Kiss Albert, póttagok: György Endre, gróf Degenfeld József, Ujjfalussy Béla és dr. Kovács Sándor. Szabó József tanár gymnasiumi tanulmányait Sárospatakon, felsőbb tanulmányait pedig a budapesti egyetemen végezte, a hol tanári oklevelét is nyerte. Nemcsak kitűnő tanár, hanem mint író tekin t é l y e s n e v e t v i v o t t k i m a g á n a k. — Károli Gáspár biblia fordítónak gömörmezei szoborleplezése alkalmára a Szabó József által írott ódát az akadémia pályadíjjal jutalmazta. Nagyon örülünk, hogy olvasóinknak ezentul gyakran szolgálhatunk az ő műveivel, miután Szabó József munkásságát lapunknak megígérte.

— **Adakozások a Kossuth szobor javára.** A Debreczenben felállítandó Kossuth szobor javára ujjabban a következők adományok érkeztek Tóth Béla pénztárnokhoz: az 1632-ik számú gyűjtőiben Danilovics János h-doroghi lakos 3 frtot gyűjtött, a 739-ik számú gyűjtőiben Kovács Mihály 22 frt és 20 krt. gyűjtött, Baksa Lajos hódmezővásárhelyi polgármester a 2950-ik számú gyűjtőiben 10 frtot küldött, az 1152-ik számú gyűjtőiben Szele György tépei lelkész 5 frt és 93 krt gyűjtött és Szöllősi Kálmán tépei lakos 17 frt 66 kr, az 1428-ik számú gyűjtőiben Széll Kálmán nagy-szalontai esperes 5 frtot küldött.

— **Hajdúvármegye személy és vagyonbiztonsága.** A tegnap délelőtt gróf Degenfeld József főispán elnökelele alatt megtartott megyei közigazgatási bizottsági ülésen Rásó Gyula királyi tanácsos azon jelentést terjesztett elő, hogy a vármegye mult havi személy és vagyonbiztonsága teljesen kielégítő volt, tüzeset négy esetben fordult elő, nagyobb lopás pedig két esetben. Az Uzonyi Péter hl-böszörményi tanácsnok elleni fegyelmi ügy még mindig folyamatban van. Az elmult május hóban fegyelmi eljárás Berkes Pál egyeki községi bíró ellen lett elrendelve.

— **Kiss Károly közlevéltárnok meghalt.** Debreczen városának egy derék, szorgalmas és évek óta hü tisztviselője hunyta ma korán reggel hirtelen, váratlanul örök álomra szemeit. — Ma reggel a hivatalos órák előtt gyorsan terjedt el a szomorú s mindenféle mély megilletődöttséget keltett hir, hogy Kiss Károly, a város közlevéltárnoka, szívzsellhüdes következtében meghalt. Tegnap még szokás szerint rendesen végezte napi teendőit a levéltárban, ma pedig virradatkor kelt, elolvasta az ő ujságait és rendes sétájára a vénkertbe ment, ahol egy kis szöllője van. Visszajövet a csemete-utca végén betért egy kis szatócsüzletbe, ahol ilyen reggeli sétája után rendszerint megpihenni szokott. Leült és nem is kelt fel többé, pár percz multán szívzsellhüdes következtében meghalt. — A haláleset hire gyorsan terjedt el, megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a derék tisztviselő elhunyta alkalmából a városháza ormára kitűzzék a gyászlobogót s hogy a tisztikar a saját körében megindított közadakozásból diszes koszorut helyezzen a ravatalára. Kiss Károlyt özvegye és gyermeke siratja; leánya, aki Elek Lajos főiskolai tanárnak a neje. Kiss Károly hosszú idő óta volt a közigazgatás szolgálatában. Békés Gyulán jegyzői alkalmazását hagyta el, mikor Debreczenbe közjegyzői irodába jött. Kevés idő multán, az 1878. évben Miskolczy Lajos akkori főispán a város közlevéltárába levéltárnoknak nevezte ki. Azóta lelkiimeretes, ügybuzgó, tevékeny tisztviselője volt a városnak. Hetvennégy évet élt munkásságban, tevékenységben. Temetésére, a melyet holnap délután 3 órakor tartanak meg, kivonul a városi tisztikar és diszes koszorut helyez avatálára. Haláláról a család a következő

gyászjelentést adta ki: Bánatos szívvel tudatjuk KIS KÁROLYNAK, Debreczen szab. kir. város levéltárnokának f. hó 12-én, délelőtt 5 órakor, élete 74-ik évében, szivhüdesben történt elhunytát. Felejtethetlen halottunk földi részei a fűvészkert-utcai 1080. sz. háznál tartandó rövid ima után, f. hó 13 délután 3 órakor a hatvan utcai sirkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1894. június 12-én. Özvegye: szül. Elekes Anna, leánya Margit, férjével Elek Lajossal és gyermekeivel.

Közegészségügyi állapot a megyében. Hajdúvármegye emberegészségügyi állapota, bár a járványos bajok még mindig fennállnak, még a múlt havhoz viszonyítva is tetemesen javult május hónapban. A betegségek közepe számával fordultak elő s többnyire enyhe lefolyásúak voltak. A heveny fertőző kórok közül a difteritisz 10 községben 76 esetben, a vörheny 5 községben 43 esetben és a kanyaró 6 községben lépett fel 184 esetben. A védhimlőoltás az egész vármegyében folyamatban van s az e hó folyamán be is fog fejeztetni.

Ismét rendkívüli közgyűlés. Ma délelőtt rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze a törvényhatósági bizottság tagjai a Széchényi-utcai elemi iskolák elhelyezése czéljából. A vonatkozó törvény értelmében azonban a meg-ejtendő szavazásra újabb rendkívüli közgyűlést kellett kitérni. A mai közgyűlésen e rendkívüli közgyűlés határnapján június hó 20-ának délelőtt tíz órája tüzetett ki. — **Tárgy:** A Széchényi-utcai elemi iskolák áthelyezése s az e czélra szükséges Kádás-utcai 1881. és 1882. sorszámú háztelek megszerzése — A mérnöki hivatal terve az oda-építendő új iskolára s annak a költségvetése.

Arczkép ajándék. Gróf Pálffy Móricz a 15-dik huszárezrednek, mint a melynek jelenlegi tulajdonosa, Nagyvárada és a 14-ik számú, Nyiregyházán állomásozó és ezelőtt a tulajdonát képezett huszárezrednek a Kurez Arthur bécsi akadémiai festő által készített arczképét megküldötte. A kép ugy Nagyvárada, mint Nyiregyházára már megérkezett.

Tanítói fizetés rendezés a felekezeti iskolákban. A felekezeti iskolák tanítói fizetése E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelőnek a megyei közigazgatási bizottság tegnapi ülése elé terjesztett jelentése szerint június 25-ig rendezendő, a mi főképen az által lesz elérhető, ha a képesítetlen tanerők helyeikből elmozdítatnak. Ebben jó példával járt már elől az ungvári görög katolikus püspök, a midőn egyik rendes tanítói állomástól az ott működő képesítetlen tanerőt elmozdította. A megyei közigazgatási bizottság a tankerület összes tanítói állomásainak képesített tanítókkal való betöltése felől fog a vallás és közoktatásügyi miniszternek jelentést tenni.

A kölcsönös segélyző egylet igazgatósági ülése. A helybeli kölcsönös segélyző egylet ma délután öt órakor az egylet Kossuth utcai helyiségében igazgatósági ülést tartott, a melyen az egylet első negyedévi mérlegét terjesztették be, továbbá kölcsön és folyó ügyek nyertek elintéztést.

A debreczeni országos tanszerkiállítás védnöke. Az országos tanszerkiállítás nagy rendező bizottsága még e hét folyamán értekezletet tart, melyen azt szándékozik elhatározni, hogy gróf Csák y Albint, ki a vallás és közoktatásügyi miniszterium vezetésétől visszalépett, a kiállítás védnökségének megtartására ismételten fölkéri, az új közoktatásügyi minisztert: báró E ö t v ö s Lorándot pedig küldöttségileg fogják a kiállításra meghívni.

Halálozások statisztikája. Hajdúvármegyében a halálozások száma 31 esettel kevesebb az április havinál és 103 esettel kisebb a múlt év május havánál. Mindenesetre kedvező az arány, a mely a megyei főorvos jelentése szerint főként a rendezett tanácsú városok javára esik.

Záróvizsgálat az árok utcai óvodában. Az árok utcai óvodában a nyilvános záróvizsgálatokat e hó 16-án, azaz szombaton délelőtt kilenc órakor fogják megtartani, a záróvizsgálaton, melyre Simonffy Imre kir. tan. polgármester külön meghívókkal hívta meg a községi iskolaszék tagjait, szívesen látják az érdeklődő nagyközönséget is.

A megyei közutak. Latinovics Mihály királyi mérnök Hajdúvármegye tegnapi közigazgatási bizottsága elé azon jelentést terjesztette be, hogy a vármegye összes közutai mind használható, jó állapotban vannak.

Nyári menedékház Dorogon. E ö t v ö s K. Lajos királyi tanfelügyelő nemrégiben Dorogon járt s az ottani kisdudó intézet megvizsgálása alkalmával látta, hogy az rendkívül tul van zsufolva. Ennélfogva ott egy nyári menedékház létesítését vette tervbe, a melyre nézve az előintézkedéseket már meg is tette, a mennyiben a menedékház részére egy épületet kiszemelt, a mely kevés költséggel át lesz alakítható a menedékház czéljainak megfelelően. Az új menedékház valószínűleg még a nyár folyamán meg fog nyílni.

A Semsey Desseffy-nász. A politika izgalmában majdnem észrevétlenül érdekes, fényes esküvő volt tegnap az egyetemi templomban, a hol Semsey László dr.-t és Desseffy Rolla grófkisasszonyt kötötte össze egész életre a pap. Két nevezetes család egyesült ebben a frigyben: a Desseffiek, a kik a XIII századig viszik föl származásukat, a mikor Desildus ösüek Szlavóniában a cserneki várat megszerezték. A Semsey-család is ott kezdi számítani az őseit, a hol a Desseffiek, a XIII században; ekkor történt, hogy egy Semsey éppen abból a várból, Tarkeöböl házasodott, a mely most a Desseffiek predikátumát szolgál. De azóta is körülbelül négyszer házasodott össze a két familia, tehát a deli völegénynek és a bájos menyasszonynak vannak közös őseik. Mert a menyasszony atyja Desseffy Aurél gróf, az előkelő magyar politikus és a völegény nagybátyja, Semsey Andor, a tudós mecenázás megyénk nagytekintélyű birtokosa, nem engedik, hogy a két család nevének fényére homály essék. Fényes historiai múlt és valószínűleg kedves és boldog jövő van a férj és feleség mögött és előtt, a kik nem rég esküdtek egymásnak örök hűséget.

Pontos adófizetők. Szunyogh Sándor kir. tanácsos pénzügyigazgató, a megyei közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentése arról nyújt bizonyosságot, hogy Hajdúvármegyében az adófizetés meglehetősen pontosan történik, amennyiben egyenes adóban 79825 frt és 94 kr. fizettetett be, a mi a múlt év május havi 76187 frt és 61 krral szemben 2841 frt és 38 krral magasabb összegű befizetés. Hadmentességi díjban az elmúlt május hónapban 278 frt 16 kr., bélyegjövődékben, beleértve a város által eszközölt fogyasztást is, 18045 frt és 54 kr., jogilletékben 8011 frt és 10 kr., díjjövődékben 18 frt és 54 kr., dohányjövődékben befolyt a város fogyasztását is beleértve 50985 frt és 67 kr., határvám jövődékben 8105 frt és 55 kr. és végül fogyasztási és italadó fejében 18712 frt és 43 és fél krajczár folyt be.

Kinevezés. Puky Gyula, a helybeli királyi ítélőtábla elnöke, Máthé József végzet joghallgatót az ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká kinevezte és szolgálatára a huszti járásbirósághoz osztotta be.

A magyar könyvkereskedők egylete Debreczenben. Hoffmann Alfréd, a magyar könyvkereskedők országos egyletének elnöke arról értesítette a debreczeni orsz. tanszerkiállítás elnökségét, hogy idei közgyűlését Debreczenben fogja megtartani, a kiállítás tartama alatt.

Elszámolás. A debreczeni jogász és tisztviselői kör táncvizsgálat rendező vigalmi bizottsága a múlt hét szombatján oly fényesen sikerült táncmulatság anyagi eredményének az elszámolása czéljából ma délután ülésere jött össze. Az elszámoló ülést a vigalmi bizottság a jogász és tisztviselői kör helyiségében tartotta meg.

Milyen volt az időjárás a megyében. Hajdúvármegyében az időjárás a múlt május

hóban Dr. Varga Géza megyei főorvos jelentése szerint főképen a hó második felében meleg, esős, viharos volt. Tiszta derült nap 11, borongós 3 volt, esett 17 napon, jégeső 1 napon volt. A hőmérsék + 27° között ingadozott. A hóap közép hőmérséklete + 17.23° C. volt s így áprilishoz 3%, a múlt évi május hónapnál pedig 1¼ fokkal volt melegebb időjárás.

Dijkedvezmény. A magyar államvasutak igazgatósága a debreczeni országos tanszerkiállításra és onnan visszaküldendő kiállítás tárgyak szállítását díjkedvezményben részesíti és e körülményről ma értesítette a kiállítás elnökségét.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazon igazi jó barátaim s ismerőseim, kik felelhetetlen jó nőm elhunytá alkalmából nehéz bánatomat részvétükkel enyhíteni törekedtek, szívből jövő s őszinte köszönetemet. Debreczen, 1894. június 11-én. Mihalovits Jenő gyógyszerész.

Szereti a fülbevalókat. A sátán öreg anyjának édes testvére, ergó a sátánnak nagy-nénje lehet Kovács Julianna esavargónő, a ki legalább is olyan vén már és olyan esunya, hogy jó szemmel nem igen lehetné rá nézni és különös, hogy ez a vén szipirtó még mindig nagyon szereti a fülbevalókat, legalább erre vall tegnapi cselekedete, a mikor a Sas utcán egy Losonczy Margitka nevű kis leány füléből erőszakkal kiakarta huzni a fülbevalókat. — De éppen akkor mert arra egy uri ember, a ki észrevette a vén asszony gonosz tettét és abban megakadályozta átadván őt a legközelebbi rendőrnek, a ki a gonosz asszonyt a rendőrség börténébe kísérte. A harmadik körületi rendőrkapitányságnál ma délelőtt szabta ki reá Tóth Sándor fogalmazó a több napra terjedő büntetést.

Halálozási kimutatás.

Debreczen város területén az elmúlt héten, azaz június hó 3-tól, június hó 9-ig a következő halálozások fordultak elő:

A Piac-utcai kerületben: Bőr Eszter 6 hónapos, ref. bélhurut; Ripner Lajos 2 hónapos, izr. bélhurut; Juhász Gáborné 47 éves, ref. gyomorrák; Gyenge Ferenc 10 hónapos, ref. bélhurut; Weiszbrunn Samu halvaszületett fia; Elek József 4 hónapos, ref. bélhurut.

A Csapó-Péterfia-utcai kerületben: Buckner Károly 40 éves, ref. tüdővész; Ungvári József 66 éves, ref. aggkór; Szücs Eszter 6 hónapos ref. bélhurut; Karancsi Zoltán 6 hónapos, ref. bélhurut; Parács Lajos 6 hónapos, róm. kath., bélhurut.

A Varga-Kossuth-utcai kerületben: Nagy Anna 4 hónapos róm. kath. bélhurut, Somogyi Imre 3 hónapos ref. bélhurut, Szabó János 86 éves ref. gutautés, Szilágyi György 1 hónapos ref. veleszületett gyengesség, Erdődi Mária 1 hónapos ref. görcsök, Dániel Mária 3 hónapos ref. bélhurut, László János 2 éves ref. görcsök, Csorba József 4 hónapos ref. bélhurut, Lenvai Árpád 1 éves ref. görcsök, Szücs Anna 5 hónapos rk. tüdőhuru, Balogh Kajosné 54 éves ref. tüdőgümőkór, Babotán Mária 7 hónapos róm. kath. bélhurut, Gulyás Mihály 1 hónapos róm. kath. veleszületett gyengesség, Gáll Julianna 3 éves ref. agylobb, Nagy István 70 éves ref. hashártyalob, Kiss György 5 hónapos ref. bélhurut, Szentpéteri Sándor 4 hónapos ref. bélhurut, Szilágyi Ferenc 33 éves ref. szerencsétlenség, özv. Bolek Istvánné 76 éves róm. kath. aggkór, Rivnyák Anna halvaszületett fia.

Szinház.

* **Hogy várják Tiszait Mármaroszigetre?** A Mármaroszigeten megjelenő „Mármarosi Hirlap” a következő sorokat szenteli a szinházunk kérdése valóságos tengeri kigyóvá nőtte ki magát ez évben. Szinházlátogató közönségünk akarata ellenére Tiszay Dezsőnek adta a szinházi bizottság az arénát. An-

nak a Tiszai Dezsőnek, a ki ripacsszerű előadásai miatt városról városra menekszik téli társulatának roncsával, a ki a múlt évben is rutul visszaélt áldott közönségünk csodálatos türelmével, felléptetve Somlóné helyett Ellinger Ilona urhölgyet. Tavaly nem váltotta be ígérését, rossz társulatával jött közibünk. Ez évben Kopácsy Juliskával ígérkezett hozzánk: itt is feltűnik, mert a művésznő a bécsi Karl színházhoz van szerződve, mely állomását bajosan fogja ott hagyni Tiszai ur szép szemeiért. Ki lesz hát a primadonnája? Ruzsinszky, vagy Gallyasi? Hiszen az ajánlatban nem ezek a hölgyek voltak megemlítve. Hát az ily üzleti fogás megengedhető lehet Tiszai ur színművészeti direktorságában, hanem mi mást is bátrak vagyunk az ilyen dolgokból következtetni. Nyiregyházáról menekülni volt kénytelen a társulat, mert a sokkal kisebb kaliberű, sokkal szerényebb Dobó István féle társulattal nem álhatta ki a versenyt. Itt két eset állhat fenn. Vagy beartja Tiszai ur a pályázatában említett feltételeket pontról pontra és komplett társulattal jön hozzánk, vagy Mármaros-S ígét helyett H.-M.-Vásárhelyt okkupálja és helyet ad a sokkal szerényebb, de sokkal lelkiismeretesebb Csóka Sándor társulatának. A nevezett újság, melyből e sorokat reprodukáltuk, sokkal erősebben tör pácslát Tiszai társulata felett, mint ahogy azt akár Tiszai, akár az ő társulatának tagjai megérdemelnék. Különben pedig konstatáljuk, hogy kevésbé tájékozott a debreczeni színtársulat téli és nyári működése, valamint művészi értéke felől.

* **Hortobágyi virtus.** Ezt a címet viseli Gyöngyi Izsónak, színházunk egykor kedvelt komikusának a népszínműve, a mely szombaton került először előadásra a budapesti városligeti színpadon. A darab meglehetősen sikert aratott, a melyről a következő referáda is meggyőzően bennünket: A városligeti színpadon, ha bohózat-bemutató van, ez rendszeren az ismert „fene“-alakok közreműködésével történik, a melyekkel azonban a mérsékelt izlésű nyári publikum is torkig van. Ha népszínművet mutatnak be, úgy el lehetünk készülve a sablonszerű népszínműalakokra, melyek ősi receptek szerint készülnek s unos-untig mulattatják a közönséget. Kellemesen csalódott az a szépszámu közönség, mely elment ma, hogy a budaiak volt kedvelt komikusának, Gyöngyi Izsónak „Hortobágyi virtus“-át megnézzék. Szomorú história vonult végig a darabon. Gazda Márton (Hevesi) a szemrevaló Garabó Veront (Abrai Aranka) vette feleségül, a ki bizony csak immel-ámmal édesíti meg az öreges ura házi boldogságát. Teruska (Völgyi) Gazda uram első feleségétől való lánya, immár eladó leány, a ki titkon a csinos kondás legény, Barna Laci (Bónis) iránt szerelemre lobban. Amde Barna Gyuri (Gyöngyi) elárulja, hogy Laci estenden nem a lányhoz, hanem a menyecskehez szokott eljárni az édes csókra. Veron megtiltja Terusnak, hogy a legényt szeresse, mintha bizony „a virágnak megtiltani lehetne...“ és bevallja, hogy a legényt ő már halálosan szereti. Gazda Márton felháborodással hallgatja a sóntésből saját gyalázatát, de gyermeke iránt való határtalan szeretete és a hitvány asszony iránti boszu arra készíti, hogy megbocsásson boldogsága elrablójának és keblére ölelje a felesége csábítóját, kit az ő Teruskája oly végtelenül megszeretett. A boldogság teljes, de a boszunak is elég van téve, mert a hűtlen asszony mostoha leánya lakodalma napján butól megtörve jelenik meg s abban a perczben melyben a násznép a templomból megjő, öngyilkossá lesz. — Gyöngyi nehéz munkát végzett, de megérdemelte jutalmát abban a tapsban, amely neki, mint szerzőnek és színésznek egyaránt kijutott.

Törvénykezés.

— **A sátmári rablógyilkosság.** A sátmári németi kir. törvényszék vád alá helyezte Francz Pál rostást és Ujj Borbála szakácsnőt négy szerezési gyilkosság, kétrendbeli rablás, lopás és orgazdaság bűntette miatt. 1894. január 15-én ugyanis Sza-

márt Spornyi Gyula főpinczér lakásán ennek nejét szül. Vanyek Rózát, három éves kisfiát Lajos s a náluk tartózkodott hét éves Pócsi Erzsikét halva találták. A boncolás kiderítette, hogy mind a három halott halálát zsinogelés és kézzel való fojtogatás okozta. A gyany Ujj Borbálára és kedvesére Francz Pálra irányult, a kiket el is fogtak, a kik azonban a tanuk terhelő vallomása daczára is konokul tagadták a gyilkosságot.

A vizsgálat során fölmerült az a gyanu is, hogy a múlt év december 11-én elhalálozott özv. Nagy Sándorné is erőszakos halállal mult ki s a hulla exhumálását elrendelte a törvényszék s a boncolás ugyancsak zsinogelés által való megfojtást konstatált. A gyanu ez esetben is a fogva levő Francz és Ujj Borbálára irányult.

Január 29-én a bizonyítékok sulya alatt megtörve, Ujj Borbála töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy a gyilkosságról tudomása volt s úgy adta elő a dolgot, hogy január 14-én este 9 órakor, míg Sporniné színházban volt, a már előre megbeszélte gyilkosságot közösen elhatározták, hogy Francz végrehajtja. A gyermekek kilencz órakor jöttek haza és Francz gyorsan végzett a kicsikéssel, míg Ujj Borbála a konyhában sirdogálva várta az eredményt. Fél tíz után jött haza Sporniné, a kivel Francz egész nyugodtan beszélni kezdett. A mikor azonban az asszony figyelmessé lett a siránkozó Ujj Borbálára, Francz reá vetette magát s a már készen tartott zsinoget nyakára hurkolta s rövid küzdelem után megfojtotta az asszonyt.

A mikor így kiirtotta az egész családot, feltörte az éjjeli szekrényt s az abban levő értékeket, egy arany órát lánczczal, arany karpereczet, két bazilika sorjegyvet és egy 300 frutól szülő takarékbetétit könyvet közösen magukhoz vették s mindketten eltávoztak Francz lakására, a hol a kamarában elrejtették az ékszereket. Francz kimosta véres kezét azután, hogy gyanúsítás esetén alibi-jét igazolni tudja, tízenegy órakor elment hazulról s a koreszmákat bejárta, hogy minél többen lássák. Ujj Borbála másnap reggel N. Károlyba utazott.

Özv. Nagy Sándorné meggyilkolásának történetét úgy adja elő, hogy ő neki — Ujj Borbálának — ládája a Nagyné házában lakó Morvai Jánosnál volt s úgy ismerkedett meg Nagynéval s annak vagyoni viszonyaival. Francz felszólítására, a ki mint maga szokta mondani, elhatározta, hogy utazni fog Nagynéra. December 11-én elérkezettnek látta az időt, hogy tervét végrehajtsa. Ujj Borbála egész nap Morvaiéknál tartózkodott s eltávoztatta a háziakat s akkor Francz átment az özvegyhez s körülbelül egy negyed óra alatt végzett vele s eljött Ujj Borbáláért, a kivel együtt fosztogatták ki a lakást.

Francz Pál annak daczára, hogy kedvese szemébe mondja e vádakat, megmarad tagadása mellett, a bíróság azonban tekintettel arra, hogy a többi tanuk vallomásával Ujj Borbála előadása összeegyezik s hogy Francz kamarájában tényleg megtalálták az ezreket, Francz Pált gyilkosság bűntetteért vád alá helyezi, Ujj Borbálát szintén vád alá helyezi gyilkosságért, mert az orvosszakértők szerint a Spornyi család kiirtását legalább két embernek kellett véghez vinnie.

Közgazdaság.

— **Budapesti gabonatözsde** június 12. Amerika $\frac{3}{4}$ centet áreszt jelentett. Az üzlet szilárd volt, mert Ausztriából és Dél-Németországból esőzések jelentettek.

Buza a gyengén kínáltott, a vételkedv kedvező, az irány szilárd. Föltartott árnál 20,000 métermázsa kelt.

Magyar búzák 6.72 $\frac{1}{2}$ frttól 7.40 frtig, szerb és oláh búzák 5.32 $\frac{1}{2}$ frttól 5.45 frtig keltek.

Egyéb gabonaneműekben csekély forgalom volt változatlan áron.

Allomásokon elkelt rozs Debreczenben 4.50 frt, tengeri Szarvason 4.45 frt, Galiczia részére.

Hivatalosan a következő eladások jelentettek:

Buza Tiszavidéki 1700 mm. 81 k. 7.40 frt. három óra.

Pestmegyei 200 mm. 81 k. 7.35 frt, 200 mm. 79 k. 7.15 frt, 200 mm. 77.7 k. 7.05 frt, 100 mm 77 k. 6.90 frt, 3 óra.

Fehérmegyei 1200 mm. 79 k. 7.30 frt, 800 mm. 78 k. 7.30 frt 3 óra.

Tobai 100 mm. 79 k. 7.10 frt 3 óra.

Beeskereki 1500 mm. 79.2 k. 7.22 frt, 1400 mm. 78.8 k. 7.22 frt, 600 mm. 78 k. 7.22 frt 2 óra. Dunavidéki 2700 mm. 75.7 k. 6.72 frt 3 óra.

Felvidéki 600 mm 80 k. 7.25 frt 3 óra.

Oláh 3200 mm. 76.5 k. 5.45 frt, 3 óra és átmenetileg.

Szerb 1600 mm. 74 k. 5.32 frt, 3 óra és átmenetileg.

Gabonahatáridő k. Szilárd irányánál ma élénk forgalom volt. Eleinte az üzlet lanyhán indult, de a rozs vételeire az árak gyorsan felszököktek.

A déli tözsde zárlatáig hivatalosan a következő kötések jegyeztettek.

Buza öszre szept. okt. 7.02—6.96—7.11—7.05.

Buza jun. —.—.

Rosz öszre szept. okt. 5.32—5.44—5.41.

Zab öszre szept.—okt. 5.75—5.80—5.77.

Tengeri jun. —.—.

Tengeri jul.—aug. 4.80—4.84—4.82.

Káposztarepeze aug.—szept. 10.15—10.27 $\frac{1}{2}$ —10.20.

A déli tözsde zárlat hivatalos árjegyzései: Buza öszre 7.07 pénz 7.09 áru. Buza tavaszra —.— pénz —.— áru. Buza máj.—jun. 6.85 pénz 6.92 áru. Rosz öszre 5.42 zab öszre 5.75—5.70—5.77.; repeze aug.—szept. 10.10, 10.15 —.

— **Serfeszvasár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése 1894 év június hó 11-én.

Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 43—44 krig. Öreg közep (páronkint 300—400 klg. sulyban) 43—44 $\frac{1}{2}$ krig. Fialat nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban 45—46 krig. Fialat közep (páronkint 251—320 klg. sulyban) 45—46 krig. Fialat könnyű (páronkint 24 klgig terjedő sulyban) 45 $\frac{1}{2}$ —46 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 43 $\frac{1}{2}$ —44 krig. Közep (páronkint 220—280 klg. sulyban) 43 $\frac{1}{2}$ —44 krig. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 43—44 $\frac{1}{2}$ krig. III. Romániai: Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 43—44 krig. Közep (páronkint 220—260 klg. sulyban) 43—44 krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klg terjedő sulyban) 42—43 krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgig felüli sulyban) 43—44 krig. Közep (páronkint 220—260 klg. sulyban) 43—44 krig. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 42 $\frac{1}{2}$ —43 krig.

Legujabb.

— A Debreczeni Hirlap eredeti táviratai. —

Az új kormány bemutatkozása.

— Érk. d. u. 2 órakor. —

Az új kormány ma délelőtt mutatta be magát a képviselőházban, hol a kormány tagjait nagy éljenzéssel és lelkesedéssel fogadták.

Az éljenzés lecsillapulása után Wekerle Sándor miniszterelnök röviden beszámolt, hogy miért mondott le a kormány; ezután előadja, hogy ő felsége újra őt bizta meg a kormány szervezésével. Az új kormány megmarad azon a liberális állásponton, melynek alapján az előző kormány 1892. novemberében megalakult.

Wekerle bejelenti továbbá, hogy fel van hatalmazva annak a kijelentésére, hogy a király nemcsak jóváhagyta a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatot, hanem annak törvényerőre emelését politikai szükségesnek tartja.

A miniszterelnök e bejelentése nagy

száncziót keltett, különösen a javaslatot ellenzők között.

Beszélték még **Justh Gyula** a függetlenségi és 48-as párt elnöke, ki kifejezte azt, hogy a liberális egyházipolitikai kérdésekben ő és pártja támogatni fogja a kormányt; — **Apponyi Albert** gróf, **Meszlény Lajos**, **Eötvös Károly**, **Ugron Gábor** és **Ivánka Oszkár** megmaradnak régi álláspontjuk mellett, t. i. **Eötvös** kivételével az egyházipolitikai kérdésekben is ellenzékét fognak képezni a kormánnyal szemben.

A kormány a főrendiházban.

— Érk. d. u. 4 órakor. —

A főrendiházban az új kormány délután 2 órakor mutatkozott. Rövid, félóraig tartott ülés volt, mely nyugodtan folyt le.

Érdekes mozzanata volt az ülésnek, midőn **Szlávy József** koronaőr elnök kijelentését, hogy a trón és a haza érdekében reméli, hogy az új kormány programjához hozzájárulnak a főrendek, a Ház lelkesülten megéljenzte.

Új főrendek.

— Érk. 4 órakor. —

Ő felsége idős **Esterházy Ferencz** grófot, — **Uchritz Zsigmond** bárót és **Zuber József** volt főispánt élethossziglani főrendiházi tagokul nevezte ki. Az erre vonatkozó legfelsőbb elhatározás a hivatalos közlöny mai számában már közzététetett.

REGÉNYESBARNOK.

Szeretlem és bűnhődés.

Angol regény.

Irtta **Brant Ernő**. fordította: **Krónika író**.

87.

KILENCZEDIK FEJEZET.

Örökre hü.

Két órával **Miriám** távozása után látta levelét **Sir Henry Selton** szobája asztalán.

Soha se tűnt fel előtte a hajnal gyászosabbnak. **Miriám**ban való hite, mely gyökeret vert benne s nem kellett tőle adott, vagy szóbeli ígéret arra, hogy hűségéről és ártatlanságáról meggyőzze.

— Ah mondá ő, mialatt könnyes szemekkel újra átolvasta a levelet, ő nem gondolta, hogy mi sem lesz olyan nagy fájdalom, mint ez. Mit ér a büszke név, ha ő nincs itten.

A levéllel kezében **Ravel** szobájába ment. Ez az egész éjjel nem tudott aludni s most szunyókált egy kevéssé, a mint a késő októberi nap a fellegen áttört.

— Történt valami említésre méltó talán? — kérde, — mialatt gyorsan felöltötte háló kabátját.

— Olvasd e levelet?

— E levelet? Nem **Miriám** írása.

— Igen ő irta. Eltávozott, **Archie** s e levél m gmondja neked, mi okból. Mintha én val amin kétkedtem volna.

— Tudom, mily nagy mérvben bíztál benne, viszonzá **Archie**, de azt is tudom, hogy e bizalomra ő teljesen érdemes. Engedd át szelid lelkének irántad való szerelmének s úgy fogod találni, helyesen cselekedet.

— Azt hiszed?

— Igen, mert kinek lett volna egyébként bátorsága?

— Hallottad beszélgetését —

— **Mr. Greyvel**? Igen, minden szót.

— En is s nem resteltem hallgatóni, mert ez emberben nem nagy volt a bizalmam s azért el voltam határozva, hogy nem fogom tűrni, hogy csak oly szót is mondjon **Miriám**nak, melyet az hallani nem óhajl.

— Nagyon helyes, azt el vártam tőled.

Rövid szünetet tartott, azután **Archie** újra elkezdé:

— Most jól tudjuk, hogy történt a szerencsétlenség, tudjuk, hogy teljesen ártatlan **Miriám**.

— Igen, tiszta véletlen volt. Sietségemben elfelejtettem valamit, újra visszajöttem. Mindenesetre fájt megmondom, hogy szeretett egy férfit, de mindent megtudtam, csaknem örvendtem, mert most tudtam meg igazán — becsét.

(Folyt. köv.)

Idegenek névsora.

Bécs szálloda.

Alpár I. műépítész Bpest, — **Egyházy Agost** és **neje Karczag**, — **Kurlendér Ignacz** aligazgató Bpest, — **Stedden József** kdő, Bécs, — **Vályi János** egyh. ker. főgondnok Szatmár, — **Ekkert József** kdő, London, — **Stenner** hivatalnok M.-Szigeth, — **Szendé Frigyes** kdő, Bpest, — **Rosinger Lajos** birt. Csege, — **Kaufmann Gyár** igazgató Bpest, — **Rottenstein J.** kdő, Bpest, — **Spitzer J.** kdő, Bécs, — **Hirschensoch Károly** Bécs, — **Fried I.** kdő, Bpest, — **Kohn Gyula** kdő, Bécs.

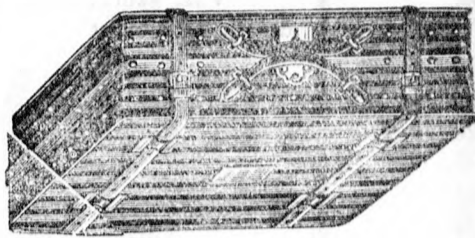
Angolkiralyi szálloda.

Gróf Eisenstein birtokos Halmi, — **Bár Tronay Erdély**, — **Gotsál N.** eszperes Bpest, — **Kún Béla** eszperes Bpest, — **Angyal J.** utazó Bpest, — **Fodor M.** utazó Budapest, — **Hrffman S.** utzó Bécs, — **Klobusitzky** birtok. Nyiregyháza, — **Besensky** hiv. Szarvas, — **Csányi Pál** és családja Szeged, — **Mausbart E.** birt. Bpest, Bpest, — **Jancsik J.-né** magánzó Bpest, — **Oláh Endre** magánzó N.-Várad, — **Merza László** Bpest, — **Lobstein M.** utazó Bpest, — **Burger J.** birtokos Nyiregyháza, — **Orosz Miklós** családjával és komornája Baja, — **Walderstein** kdő. N.-Várad, — **Molnár Ede** birtokos. H. Nánás, — **Osvaid János** főpinczér Budapest, — **Sass Elek** Sopron, — **Skar gula István** és neje Budapest.

Utazási és toilette czikkek

legjutányosabb árban beszerezhetők

SZENT-KIRALYI TIVADAR

műipararu raktárában.

Határozottan mindig **Original-Selters** kérendő.

ORIGINAL-SELTERS

elsőrangú

egészségi és asztali viz.

Analizálva dr. Ernst Ludvig tanár, udv. tan. által Bécsben.

Orvosok által előnyösen használva, mint különlegesség a torok és tüdőhurut szinleléseinél (köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb) épugy kitünő működése végett a velőnél, hólyagszenvedésnél, gries, kőképzés vagy köszvény bajoknál. Mint diätetikai és üdítő ital különösen ajánlható, kizárólag tiszta, világos, vas és moszatmentes.

Mindenkor határozottan „Original-Selters“ kérendő és arra vigyázandó, hogy a vignetta, ólomzárka és dugasz, az „Original-Selters“ felírást viseljek. — Kapható minden gyógyszerárban és savanyuviz kereskedésben.

Főraktár: **Geréby Fülöpnél, Debreczenben.**

Cséplőgép-tulajdonosoknak!

Az urikány-zsilvölgyi magyar kőszénbánya részvénytársaság

ajánlja a cséplési idényre a gőzcséplőgépekkel rendelkező t. földbirtokos uraknak

I-ső minőségű lupényi kőszénét,

mely gőzfejlesztő erőben majdnem egészen egyrangú a legfinomabb porosz szénekkel

és mint darabos-, koczka-, dió-, rostált-akna-, akna-dara- és porszén jön forgalomba.

Megrendelések ideje korán küldendők a társaság vezérigazgatóságához:

Budapest, Nádor-utoza 13.

ahol mindennemű felvilágosítással is készségesen szolgálnak.

Bársonnyal bevont koporsók 25 frttól feljebb.

Ercz és művirág koszorúk, szalagfeliratok a legizelésebb kivitelben.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint

KEGYELET

temetkezési intézetemet,

Várad-utca iparbank palotából

1894-ik évi Május 1-jével,
Tisza-palota, kenyérpiacz, a Fodor József-téle helyiségbe tettem át.

Egyidejűleg nem mulaszthatom el a n. é. közönségnek és jóakaróimnak figyelmét, ujonnan és folyton a legszebb díszletekkel gazdagon felszerelt intézetemre felhívni, — kérve megtisztelő bizalmát s biztosítom a legjutányosabb és legpontosabb figyelmes kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Kernáts Gyula,

a „Kegyelet“ temetkezési intézet tulajdonosa és Debreczen szab. kir. város közkórházának szállítója.

Temetkezések 10 frttól feljebb, a legdíszesebbig.

Ercz koporsók gyári árban árjegyzék szerint.

Férfi-nyakkendők

nagy választék

és

olcsó árban

GYENES LAJOS

divat-raktárában,

DEBRECZEN, Főter, városház épület.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.,

Nagyválaszték és jutányos árak mellett ajánl

Porcellán, Chinaesztüst

Bronz és Majolika

ujdonságokat,

Ditmár, Brünnér s hazai gyártmányu

asztali és függő lámpákat,

nap- és villámégőkkel,

porcellán-, ét-, kávé, thea-

ugyszinte midennemű

üveg-, ivó- és likörkészítmeket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Lenkenczében tört Festekeket minden színben, hamar szárító

Padozat-ténymázt,

(világos és sötét)

Azurint

Kékkövet, szőlőkötő Háncsot

(Raffiát),

ideji töltésű

ásványvizeket,

Gép-olajat, Szekérkenőcsöt, fehér és sárga Vaselint, Carbolineumot, Carbolsav, Carbolport, Creolint, Rovarport, zöld Gáliczot,

nagyban és kicsinyben, a legjutányosabb napi árakon ajánl:

Rickl József Zelmos.

Gazdáknak

és takarmány-szállítóknak

különös figyelmébe. Igen kedvező feltételek mellett kölcsönzők

vizmentes ponyvákat

kazal letakaráshoz, takarmánnyal megrakott vasuti kocsikhoz, stb., a miért is ponyvák bevásárlása feleslegessé válik.

Mindenféle természetesen telített és kátrányozott ponyvákat ujakat és használatat 50%-al olcsóbban adok, mint bárhol.

Zsákok

ujak és használtak, minden gazdasági terményekhez alkalmasak, rendkívül olcsó áron.

Repce és behordóponyvák.

3 frt 20 krtól 4 frt 20 krig és feljebb

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany-János-utca 10.